

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Hovanyecz Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző ügyvéd: dr. Hovanyecz Hajnalka) által képviselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a dr. Balsai Szabolcs ügyvéd (címe.) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe.) I. rendű alperes, II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe.) II. rendű alperes, III.rendű alperes neve (III.rendű alperes címe.) III. rendű alperes és IV.rendű alperes neve (IV.rendű alperes címe.) IV. rendű alperesek ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. február 28. napján kelt 27.P.22.342/2016/42. számú ítélete ellen a felperes részéről 43. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és a kamatfizetés kezdőidőpontját 2016. március 22. napjában határozza meg.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I., II., III. és IV. rendű alpereseknek egyetemlegesen 30.000 (harmincezer) forint+áfa másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 64.000 (hatvannégyezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes 2004-től 2016-ig a ... szám alatti társasház számvizsgáló bizottságának elnöke, majd tagja volt, 2014 és 2016 között pedig a társasház gondnoki teendőit is ellátta.

A felperes és a társasház lakóinak egy része között 2015-től kezdődően a társasház pénzügyeinek kezelésével, illetve a társasházat érintő karbantartási, korszerűsítési munkálatokkal összefüggésben konfliktus alakult ki. Az alperesek több nyílt levelet is közzétettek, továbbá „...” címmel ablog.hu internetes oldalon adtak hangot álláspontjuknak.

A homlokzatszigeteléssel, fűtőkorszerűsítéssel és nyílászárócserével foglalkozó ... Kft. és a társasház között 2014-ben keretmegállapodás jött létre a társasház energetikai felújításával kapcsolatos lehetőségek és igények felmérése, és amennyiben a társasház a felújítás elvégzéséről dönt a munkálatok lebonyolítása tárgyában. A felmérés alapján a lakók többsége elutasította a munkálatok elvégzését.

A Kft. 2016 januárjában ismételten fel kívánta mérni az igényeket, ezért fűtőkorszerűsítési

szolgáltatásaikra vonatkozó tájékoztató anyagot és kérdőívet juttatott el a társasházban élőkhez.

Az ebben foglaltak miatt a II., a III. és a IV. rendű alperes 2016. január 18-án nyílt levelet intéztek a társasház közösségéhez. Ebben arra hívták fel a figyelmet, hogy jelenleg már állami támogatás nem vehető igénybe a felújításhoz, ezért a lakók 8-10 évre eladósítják magukat, ha banki kölcsönt vesznek fel a ház felújításra. Arra kérték a lakókat ne támogassák ezt a törekvést.

A tulajdonosok egy része 2015. év elején a társasház gazdálkodásának iratai alapján több problémát is észlelt. Az alperesek ennek alapján 2016. februárjában ismételten nyílt levelet juttattak el a lakókhoz.

Az I. rendű alperes 2016. március 5-én „A tulajdonosok felelőssége” (III.), március 6-án „Ne hagyjuk, hogy így legyen!”, majd 2016. március 7-én „Energiahatékonyság - nagyon drágán” (IV) címmel ablog.hu oldalon tett közzé bejegyzéseket. Az alperesek egy ugyancsak nyílt levélben hívták fel a lakók figyelmét a weboldalra.

A felperes a nyílt levelekben foglaltak, és a blogbejegyzések miatt keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperesek megsértették elsősorban a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogait, másodlagosan emberi méltóságát és becsületét. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket arra, hogy az általa megfogalmazott közleményt elégtételadásként saját költségükön, ajánlott tértivevényes levélben a társasház valamennyi lakójának küldjék meg, valamint a társasház liftjében és hirdetőtábláján legalább 30 napig igazolható formában függesszék ki, továbbá ablog.hu internetes felületen 30 napig tegyék közzé. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket a jogsértés abbahagyására, és tiltsa el őket a további jogsértéstől. Sérelemdíjként 1.000.000 forintra tartott igényt azzal, hogy ezen összeg után 2016. március 22-től kamatot is igényelt. Perköltségként a megbízási szerződés szerinti ügyvédi munkadíjra tartott igényt.

A 2016. január 18-án közzétett nyílt levélből az

- „Úgy látszik a közös képviseletet és a számvizsgáló bizottság elnökét (felperes nevet) nem győzte meg a közgyűlés, amely egyértelműen elutasította az akkor még állami támogatású felújítást. Most támogatás nélkül vennénk fel több százmillió forintos banki hitelt” (1);

- „E kérdőív 7. oldalán kilátásba is helyezték - mintegy fenyegetésként - hogy „bank nem tesz jelzálogot a tulajdonos lakására, de a vezetőség megteszi!” Ki most a házban a vezetőség? A közös képviselet és felperes neve a számvizsgáló bizottság elnöke! Továbbá azt is leírja a kérdező cég, hogy »a pénztézet nem küld végrehajtót, de a vezetőség igen és a hatóság kiköltözteti!«. Ki most a házban a vezetőség? A közös képviselet és felperes neve számvizsgáló bizottság elnöke!” (2);

- „Ne engedjük, hogy a közgyűlés akarata ellenére a közös képviselet és felperes neve ránk erőszakoljon akkora költséget, ezzel sok családot évekre komoly mértékű adósságba kényszerítsen!!!!” (3)

közléseket sérelmezte.

A 2016. februárjában közzétett levélből személyiségi jogai megsértésének megállapítását a

- „Melyik közgyűlés hatalmazta meg a Számvizsgáló Bizottság elnökét: felperes neveöt, aki mint gondnok a társasház alkalmazottja, hogy a Társasház bevételeiből 300.000.-Ft-ot osszon a ... Kft. egy beosztottjának jutalmul” (4);

- „Melyik közgyűlés hatalmazta meg fel a közös képviseletet és a Számvizsgáló Bizottságot arra, hogy a Társasház pénzeszközeiből életbiztosításra lekötéseket eszközöljön és a kötvényen biztosított-ként a közös képviselet dolgozóját jelölje meg???” (5);

- „Az elmúlt hetekben is bizonyítást nyert az a tény, hogy a közös képviselet és a Számvizsgáló Bizottság nem a tulajdonosok érdekeit képviseli. Szembemenve a tulajdonosi akarattal és a

közgyűlési határozattal, erőszakos módon próbált rákényszeríteni a társasházra többszáz milliós beruházást „;

- „Ezt a közös képviselet és a Számvizsgáló Bizottság tudtával és levelükkel támogatva, lakásról lakásra járva egy cég emberei zaklatva a lakókat gyűjtötték be az általuk készített igényfelmérő lapokat. A leírtakból is egyértelműen kitűnik, hogy a tulajdonosok döntési jogai sérültek több esetben is nélkülünk próbált dönteni a közös képviselet és a Számvizsgáló Bizottság" (6);

- „Ne feledjük! Csak a feltárt szabálytalan és jogtalan intézkedések tulajdonosonként több tízezer forint kárt okoztak" (7) közlésekkel kapcsolatosan kérte.

A ...blog.hu oldalon a blog-mr.tejföl bejegyzések közül

- a 2016. március 5-én feltöltött tartalomról az „[o]lyan esetben, ha a közös képviselő a saját anyagi érdekeit nem helyezi a közösség érdekei elé, ha a számvizsgáló bizottság előírásosan végzi a munkáját nincs gond a tulajdonosi érdektelenséggel. A baj akkor kezdődik, ha a dolgok rossz irányt vesznek. Ha a közös képviselet, kontroll nélkül, jogosítványával visszaélve cselekszik, gyakran összejátszva a számvizsgáló bizottsággal. Ilyenkor sok aprócska szabálytalansággal jelentős anyagi hátrányt szenvedhetnek a tulajdonosok, akiket látszatintézkedésekkel, mint például közös költség csökkentése, orruknál fogva vezetnek" (8);

- a 2016. március 6-iból a „[a] csendes többség már csak legyint, minek leváltani őket, hiszen a másik sem lesz jobb. Ez a lemondó szemlélet vezet aztán olyan anomáliákhoz, hogy egy számvizsgáló bizottsági elnök, aki egyúttal a társasház gondnoka is, gond nélkül megjutalmazza 300 ezer forinttal a társasház pénzéből a közös képviseletet ellátó cég alkalmazottját" (9);

- a 2016. március 7-iből a „[k]i hatalmazta fel a gondnokot, hogy megrendelést írjon egy félmilliós ügyben?" (10)

közléseket sérelmezte.

Arra hivatkozott, hogy a kifogásolt közlések részben valótlan tényállításnak, részben való tény hamis színben való feltüntetésének minősülnek, azok a társasházban és lakókörnyezetükben széles körben ismertté váltak. Emiatt kellemetlen helyzetbe került, a lakók rosszallásukat fejezték ki, holott korábban köztiszteltnek örvendett, mely helyzet oda vezetett, hogy gondnoki állását is elveszítette.

Az alperesek a kereset elutasítását és a felperest az ügyvédi megbízási szerződésen alapuló perköltségük megfizetésében marasztalását kérték. Állításuk szerint a 2016. január hó 18-i nyílt levél megfogalmazásában az I. rendű alperes nem vett részt, az ott írtak a valóságnak megfelelnek.

A 2016. februári nyílt levéllel összefüggésben azt nem tették vitássá, hogy a levelet ők írták, de állították, hogy a levélben foglaltak megfelelnek a valóságnak, továbbá a levél állításai részben nem a felperesre, hanem a számvizsgáló bizottságra és a társasház közös képviseletére vonatkoztathatóak, mely állításokkal összefüggésben a felperesnek nincs keresetösségi joga. A társasházban a közös képviselet körébe tartozó feladatokat ellátó ... jutalmazásáról szóló döntéssel összefüggésben azt adták elő, hogy azt ugyan formálisan a társasház közgyűlése hozta meg, de ténylegesen a felperes döntött erről. Vitatták azon eljárás jogszerűségét, mellyel a társasház likvid pénzeit a felperessel is szerződéses kapcsolatban álló ... Biztosítóval kötött életbiztosítási szerződésekbe fektették be.

Az alperesek hivatkoztak arra is, hogy a felperes közszereplőnek minősül, mert a társasház tisztségviselője, akinek ráadásul választott tisztségén túlmenően is jelentős informális befolyása van a házban, ezért magas szinten tűrni köteles a személyét érintő, akár negatív töltetű véleménynyilvánításokat is.

A sérelmezett blogbejegyzésekkel összefüggésben - melyek szerzője állításuk szerint az I. rendű alperes volt - a felperes keresetösségi jogának hiányára hivatkoztak, mert a bejegyzések általános, a felperes személyének beazonosítására nem alkalmas véleménynyilvánításnak minősülnek, melyre

személyiségi jogi igény nem alapítható.

Az elsőfokú bíróság a keresetet részben alaposnak találta és megállapította, hogy az alperesek megsértették a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát a 2016. január hó 18-án és 2016 februárjában kelt nyílt levelek azon állításával, hogy a felperes, mint a ... szám alatti társasház gondnoka és számvizsgáló bizottságának tagja olyan költséget erőszakol rá a társasház lakóira, mely sok családot évekre komoly mértékű adósságba sodor.

Megállapította továbbá, hogy az alperesek a 2016 februárjában kelt nyílt levelükben azt a való tény, hogy a társasház közgyűlésének határozata alapján 300.000 forint jutalomban részesült a társasház ügyeiben eljáró ..., abban a hamis színben tüntették fel, hogy a társasház pénzéből személyesen a felperes jutalmazta meg ...t.

Az alpereseket a további jogsértéstől eltiltotta és kötelezte arra, hogy 15 napon belül, a felpereshez intézett magánlevélben adjanak elégtételt a felperesnek, mely levélnek kommentár nélkül tartalmaznia kell az alábbiakat:

„A 2016. január hó 18. napján és 2016 februárjában kelt nyílt levélben valótlanul állítottuk, hogy felperes neve, a ... szám alatti társasház gondnoka és számvizsgáló bizottságának tagja olyan költséget erőszakol a társasház lakóira, mely sok családot évekre komoly mértékű adósságba sodor. A 2016 februárjában kelt nyílt levelünkben azt a való tény, a társasház közgyűlésének határozata alapján 300.000.- forint jutalomban részesült a társasház ügyeiben eljáró ..., abban a hamis színben tüntettük fel, hogy a társasház pénzéből személyesen felperes neve jutalmazta ...t.

A valótlan és a valóságot hamis színben feltüntető állításainkért elnézést kérünk.”

Feljogosította a felperest a magánlevél nyilvánosságra hozatalára.

Kötelezte az alpereseket arra, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 200.000 forintot, valamint ezen összegeknek 2017. március hó 22. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek, mint együttes jogosultaknak 152.400 forint perköltséget és az államnak külön felhívásra 48.000 forint illetéket. Úgy rendelkezett továbbá, hogy az alperesek kötelesek együttesen 12.000 forint meg nem fizetett illetéket külön felhívásra megfizetni a Magyar Állam javára.

Ismertette az elsőfokú bíróság Magyarország Alaptörvényének I. cikkét, VI. cikk (1) bekezdését, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:45. § (1) és (2) bekezdését, 2:50. § (1) bekezdés a) és c) pontjait, a 2:52. § rendelkezéseit.

Elsősorban azt rögzítette, hogy jelen pernek nem tárgya a társasház vitás ügyeinek rendezése. Egyetértett azzal az alperesi állásponttal, hogy a felperes bár nem tekinthető politikai közszereplőnek, a társasházban betöltött pozíciói következtében magas szinten köteles tűrni a társasház közösségének akár kritikai felhangú véleményeit is, azaz lokálisan, a társasház közösségének szintjén az átlagos társasházi tulajdonost lényegesen meghaladó mértékben köteles elviselni az őt érintő állításokat.

Az emberi méltóság és a becsület megsértésére vonatkozó keresetet nem találta megalapozottnak. Az emberi méltóság sérelmére ugyanis a személyiség valamely lényeges eleméhez kötődő, más módon nem nevesített jogosultság sérelme esetében lehet megalapozottan hivatkozni, amit jelen esetben nem látott megállapíthatónak, hiszen a felperes maga is jóhírnevének és becsületének megsértésére alapította igényét.

A becsülethez fűződő személyiségi jog megsértését a kifejezőmódjukban sértő, bántó, lealacsonyító

véleménynyilvánítások jelentik. Az elsőfokú bíróság értékelése szerint a kétségtelenül sarkos, éles szóhasználatú alperesi állítások egyike sem haladja meg az emberi érintkezés konvencionális társadalmi szabályait. A felperes a társasházban betöltött pozíciójából következően az átlagosat meghaladó mértékben köteles tűrni a személyét érintő véleménynyilvánításokat. Mindezekre tekintettel a becsülethez fűződő személyiségi jog sérelmére alapított kereseti kérelmet megalapozatlannak ítélte.

Rögzítette, hogy a jóhírnévhez fűződő személyiségi jog sérelmét valótlán tényállítás, vagy valós tény hamis színben történő feltüntetése jelentheti. Az egyes sérelmezett közléseket egyenként értékelve azt állapította meg, hogy a 2016. január 18-án kelt a II., III. és IV. rendű alperesek által írt nyílt levél (1) sérelmezett közlése a felperes motivációjára, az alperes által feltételezett indítékaira vonatkozó állítás, így az véleménnyilvánításnak minősül, mellyel összefüggésben személyiségi jogi igényérvényesítésnek nincs helye.

A (2) pontbeli két közlés esetében is azt állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy azok véleménynyilvánítások. A ... Kft. szóhasználatát alkalmazva azonosítja a felperest és a közös képviselőt a „vezetőséggel.”

A (3) pontbeli közlést burkolt tényállításként értelmezte, melyet a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján jóhírnév sértőnek minősített. Az ugyanis nem bizonytalan, jövőbeni eseményként, hanem már realizálódott felperesi magatartásként írja le azt, hogy a felperes erőszakosan ráveszi a társasház lakóit, hogy a társasház energetikai felújítását jelentős adósság felvállalásával végeztessék el. A lefolytatott bizonyítási eljárás során azonban még azt sem tudták az alperesek bizonyítani, hogy a felperes támogatta volna az energetikai felújítás elvégzését, azt pedig kiváltképpen nem, hogy annak elvégzésére erőszakosan kívánta rávenni a társasház lakóit.

A 2016 februári nyílt levél közlései közül az (4) első tekintetében ugyancsak megállapította, hogy az abban foglaltakkal az alperesek a felperes jóhírnévét megsértették. Ezt ugyancsak burkolt tényállításnak ítélte, mert az egyrészt azt tartalmazza, hogy a felperes a Társasház bevételeiből 300.000 forintot osztott ki jutalmul, mellyel összefüggésben teszik fel azt a kérdést, hogy erre mely közgyűlés hatalmazta fel a felperest. A csatolt iratokból azonban egyértelműen megállapítható, hogy a jutalmat a társasház közgyűlése szavazta meg a társasház közös ügyeiben eljáró ...nak, amit az alperesek olyan hamis színben tüntettek fel, hogy a felperes saját maga jutalmazott a társasház pénzéből, ami sértő, jogellenes magatartás. Ez a közlés ugyanis alkalmas a felperes személyének olyan beállítására, mintha a társasház pénze felett saját maga rendelkezett volna, amely kétségtelenül a felperes jóhírnévét sértő állítás.

A társasház pénzeszközeinek lekötésével kapcsolatos gyakorlat tekintetében az életbiztosításokban történő pénzelhelyezéssel kapcsolatosan sérelmezett közlés (5) esetében az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Megállapítása szerint ebben az esetben is burkolt tényállítás történt, mert az egyrészt azt az állítást tartalmazza, hogy a Társasház pénze életbiztosítási szerződésekbe került lekötésre, mely kötvényekben biztosítottként a közös képviselőt dolgozója került megjelölésre, másrészt tartalmazza azt a kérdést is, hogy erre ki hatalmazta fel a közös képviselőt és a számvizsgáló bizottságot. Figyelemmel az alperesi védekezésre is vizsgálta, hogy a közlés mennyiben vonatkoztatható a felperesre. A PK 13. számú állásfoglalás alapján úgy ítélte meg, hogy a felperesnek, mint az alperesi közléssel érintett számvizsgáló bizottság tagjának van keresetösségi joga a fenti alperesi közlésre alapított igény vonatkozásában.

A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján azonban azt állapította meg, hogy a sérelmezett közlés a valóságnak megfelel, mert a Társasház életbiztosítási szerződéseket kötött, mely szerződésekben biztosítottként a társasház közös képviselőt ellátó cég alkalmazottja került megjelölésre. Az a körülmény, hogy ezt a gyakorlatot az alperesek nem tartották helyén valónak, már a vélemény

körében értékelendő, ezért a jóhírnév sérelme nem következett be.

A (6) pont alatt sérelmezett közlések közül az elsőfokú bíróság a tartalmilag az (1) ponttal egyező közlés tekintetében a jogsértést megállapította, kifejtve, hogy a körben is fennáll a felperes keresetőségi joga, mert mint a számvizsgáló bizottság tagja beazonosítható. Egyebekben azonban a keresetet elutasította, mert megítélése szerint a Kft.-re vonatkozó közlések esetében a felperesnek keresetőségi joga nincs. Az pedig, hogy az alperesek az eljárást a tulajdonosok döntési jogosultságának csorbításaként értékelték olyan véleménynyilvánítás, mely a felperes jóhírnevét nem sérti.

A ház gazdálkodásával kapcsolatosan a károkozásra vonatkozó közlést sem ítélte jogsértőnek az elsőfokú bíróság.

A blogbejegyzésekkel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság elsődlegesen azt rögzítette, hogy azt ugyan az I. rendű alperes kezelte, a további alperesek azonban sajátjukként ismerték el.

A „Tulajdonosok felelőssége” címet viselő bejegyzés (8) esetében úgy döntött, hogy az nem a felperesre vonatkozik, az általános megállapításokat tartalmaz, ezen túlmenően az abban foglaltak egyértelműen véleményként értékelendők.

A „Ne hagyjuk, hogy így legyen” című írás (9) tekintetében sérelmezett közlés vonatkozásában a keresetet azért utasította el az elsőfokú bíróság, mert álláspontja szerint az a szomszédos, a ... szám alatti társasházzal foglalkozik.

Az „Energiatakarékosság - nagyon drágán” című írás (10) esetében is azért utasította el a keresetet az elsőfokú bíróság, mert megítélése szerint a felperesnek keresetőségi joga nincs, az önmagában sem tekinthető sértő közlésnek.

Az eltiltásra vonatkozó kérelemnek teljes egészében, az elégtétel adás körében előterjesztett keresetnek csak részben adott helyt, mert a felperes által igényelt módot eltúlozottnak ítélte.

A sérelemdíj iránti igény tekintetében a jogsértés súlya és kihatása körében figyelembe vette azt, hogy a felperes lokális környezetében, a társasházban a jogsértő alperesi közlések jelentős mértékben rombolták a felperes jóhírnevét. Nem találta azonban bizonyítottnak azt, hogy ez a hatás a társasház keretein túlmenően is jelentős hatást gyakorolt volna a felperes megítélésére, ezért az alpereseket együttesen 200.000 forint megfizetésére kötelezte.

A felperest túlnyomó részben pervesztesnek minősítette, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte az alperesek részére az ügyvédi munkadíj megfizetésére. A le nem rótt illeték megfizetéséről a sérelemdíj összegét alapul véve a pernyertesség arányában döntött.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet változtassa meg, az alpereseket a keresetlevélben foglaltak szerint marasztalja.

Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását indítványozta.

A megbízási szerződés alapján perköltségigényét az elsőfokú eljárás során 42 munkaóra, a másodfokú eljárásban 10 munkaóra figyelembe vételével összesen 780.000 forint + áfa összegben jelölte meg. (150.000 forint + áfa/óra).

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást tévesen rögzítette, amikor azt állapította meg, hogy 2014-ben a társasház lakói a munkálatok elvégzését elutasították. Ténylegesen arról nem döntöttek, mert a döntést pályázati lehetőségektől tették függővé.

Továbbra is vitatta, hogy az átlagosnál magasabb szintű tűrés kötelezettséggel bírna, mert sem közhatalmi, sem közéleti tevékenységet nem fejt ki. Eseti döntésre is utalt e körben. Álláspontja

szerint az elsőfokú bíróság indokolása hiányos, ez okból a Pp. 221. § követelményeinek sem felel meg, mert nem tartalmazza, hogy a magasabb tőrési kötelezettségnek, melyik sérelmezett közlésnél van jelentősége, figyelemmel arra is, hogy ez csak véleménynyilvánítás esetén bír relevanciával. Fenntartotta, hogy valamennyi közlés tényállításnak minősül, melyek valótlansága okán sértik a jóhírnevét.

Az egyes közléseket tételesen elemezte az elsőfokú ítélet tükrében.

Az (1) közlés tekintetében arra hivatkozott, hogy azt az elsőfokú bíróság ítéletében rosszul idézte. Az ténylegesen azt tartalmazza valótlantul, hogy a felperes több száz milliós hitellel akarja terhelni a társasházat ráadásul ezt a közgyűlés vonatkozó határozata ellenére teszi. Ez tehát egyértelműen tényállítás, abban szubjektív elem nincs. Mivel semmiféle tényalapja nincs, ezért még véleményformában is jóhírnév sértő. Hivatkozott e körben a PK 12. számú állásfoglalásban kifejtettekre is és arra, hogy az általa csatolt bizonyítékok azt támasztják alá, hogy maga sem értett egyet a felújítási programmal.

A (2) ponttal összefüggésben arra hivatkozott, hogy még ha a vezetőség egyik tagjának is tekinthető, akkor sem jogosult egyik tulajdonostárs lakását sem megterhelni, bárkit kiköltöztetni. Erre jogosítványa legfeljebb a közös képviselőnek van. Alaptalanul kötik az alperesek a személyét ilyen jellegű döntésekhez. Éppen emiatt véleménynyilvánításként is sértő, mert annak semmiféle valóságalapja nincs, mely ténnyel az alpereseknek tisztában kellett lenniük.

Az életbiztosítással kapcsolatos közlés (5) tekintetében azt hangsúlyozta, hogy a kérdés azt az állítást tartalmazza, hogy a felperes közreműködött egy felhatalmazás nélküli szerződéskötésben. Ezzel szemben az életbiztosítás megkötésére közgyűlési felhatalmazással került sor, a megtakarítások ilyen jellegű kezelésére évente felhatalmazást kapott a közös képviselő.

A (6) közlés tekintetében észrevételezte, hogy az ítélet rendelkező része és indokolása nem koherens. Az ezen közlés tekintetében elutasító rendelkezés vonatkozásában a PK 12. számú állásfoglalásra hivatkozva azt emelte ki, hogy amennyiben az első mondat jogsértő, úgy a másodiknak is annak kell lennie. Abból egyértelműen az következik, hogy az alperesek azt állítják, támogatta a cég erőszakos eljárását, ezért az egyértelműen rá vonatkozó közlés. Az elsőfokú bíróság által véleményként értékelt utolsó mondat tekintetében arra hivatkozott, hogy annak semmiféle valóságalapja nincs, emiatt sértő.

A (7) ponttal összefüggésben arra hivatkozott, hogy a PK 12. állásfoglalás alapján, valamint az alperesek álláspontjából is az következik, hogy a károkozást a személyére konkretizált intézkedésekre vonatkoztatva is állították. Megítélése szerint ezért az elsőfokú bíróság indokolása során az alperesi ellenkérelemnél túlterjeszkedett.

A 2016. március 5-én közzétett bejegyzés (8) vonatkozásában fellebbezést nem terjesztett elő.

A (9) és (10) blogbejegyzés tekintetében hivatkozott arra, hogy az alpereseknek a lakókhoz eljuttatott figyelemfelhívásából egyértelműen következik, hogy a blogon szereplő írások célközönsége a társasház. A bejegyzések szoros tartalmi összefüggést mutatnak a nyílt levelekkel. A 300.000 forintos jutalom tekintetében ráadásul az elsőfokú bíróság is megállapította, hogy jogsértő, valótlan közlés. Következetesen, hogy a blogon megjelenő ugyanezen tartalom esetében elutasította a keresetet. Az alperesek sem állították, hogy ez a bejegyzés a ... számú társasházra vonatkozna, ez a logika elemi szabályaival is ellentétes indok.

A (10) közlésből személye, mint a társasház gondnoka, egyértelműen beazonosítható.

Az igényelt sérelemdíj tekintetében azt emelte ki, hogy az alperesek jogsértése súlyos, a jogsértést több alkalommal, szélesebb nyilvánosság előtt követték el, azokat fenntartották annak ellenére, hogy valótlanságukról meggyőződhettek. Sértő kijelentéseikkel ellehetetlenítették. Hivatkozott a sérelemdíj szankciós jellegére is. Hangsúlyozta, hogy az alperesek kifogásaikat nem a közgyűlésen tárták a közösség elé, ráadásul csak az eseményeket követően jóval később, mindössze lejárato jelleggel tették közzé.

Észrevételezte, hogy a kamatfizetés kezdőidőpontját az elsőfokú bíróság 2016. március 22. helyett

2017. március 22. napjában határozta meg, a keresettől való eltérést e körben nem indokolta.

Az alperesek az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

Hivatkoztak arra, hogy a bizonyítási eljárásban csatolt iratok és a kihallgatott tanúk vallomása alapján helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a lakók az energetikai korszerűsítést egyértelműen elvetették, azonban a közös képviselet a felperes közreműködésével a projektet újraindította.

A bírói gyakorlatra is hivatkozva fenntartották, hogy a felperes magasabb tűrési kötelezettséggel kell rendelkezzen a társasház ügyeire vonatkozó tevékenységét illetően.

Az egyes közlésekkel kapcsolatosan kifejtett felperesi érveléssel szemben arra hivatkoztak, hogy az elsőfokú bíróság az (1) közlés tekintetében, nyilvánvalóan elírás folytán egy betű hibával idézte a sérelmes közlést, de kifejtett indokai azonban helytállóak. A ... Kft. a felperes közreműködésével járt el a felmérés során, mely eljárás többekben is ijedséget keltett. Nem csak számvizsgáló bizottsági elnökként járt el a ház ügyeiben, hanem jelentős informális jogosultsággal, tekintéllyel rendelkezett. Utaltak ... vallomására is.

A biztosítási szerződéssel kapcsolatban az elsőfokú eljárásban előterjesztett védekezésükből azt emelték ki, hogy a felperes a ... Biztosító munkatársa is volt egyben, aki közgyűlés jóváhagyása nélkül, követhetetlen módon járt el a szerződések megkötése, módosítása során.

Fenntartották, hogy jogszerű véleményüket fogalmazták meg, amikor a tulajdonosok sérült jogairól, a számvizsgáló bizottság tudtával törtétekről, a károkozásról vagy a tulajdonosok akaratával szembe helyezkedő döntésekről írtak. Ezeknek a véleményeknek a valóság alapját bizonyították. Utaltak e körben a ... Kft. megbízásával kapcsolatosan, ... vallomására.

Az elsőfokú bíróság által megállapított sérelemdíjat, figyelemmel a keresetet nagyobb részben elutasító döntésre is elegendő kompenzációnak tartották

Észrevételezték, hogy az ügyvédi munkadíjként követelt összeg eltűzött, a felszámított tételek igazolása nem történt meg.

A fellebbezés túlnyomó részben alaptalan.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint fellebbezés és az ellenkérelem korlátaira tekintettel vizsgálta felül; a kereset (3), (4) közléseit, a (6) közlés első részét, és a (8) közlést fellebbezés hiányában nem érintette.

Az elsőfokú ítélet fellebbezéssel érintett döntésével egyetértett, de az elsőfokú bíróság indokait csak részben osztotta.

Az emberi méltóság és a becsület megsértésére vonatkozóan a kereset elutasításával a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság érveit nem ismétli meg.

A jóhírnév megsértése körében szükségesnek tartja kiemelni azt, hogy az alperesek sérelmezett közlései kizárólag a felperesnek a társasházban betöltött szerepére, feladataira, munkájára, a ház ügyeiben történő eljárására vonatkoztak, személyét ezen túlmenően nem érintették. A közlések megfogalmazása konvencionális volt, azok témája a társasház közösség szokásos ügyeinek kereteit nem lépte túl.

A perben beszerzett bizonyítékok, a kihallgatott tanúk vallomása alapján az volt megállapítható, hogy a felperes tevékenysége nem szorosan betöltött tisztségeihez igazodó volt, azt jóval meghaladó módon vett részt a ház ügyeinek vitelében, részben a közös képviselet jogkörébe tartozó ügymenetben is közreműködött. Nem értett egyet azzal a felperesi állásponttal, hogy ezen

tevékenysége során kritizálhatósága az átlagnál ne lenne magasabb.

Az nem vitás, hogy a felperes nem közhatalom gyakorlója, nem is közéleti politikus, azonban a társasház közösség választott tisztségviselője, aki tevékenységét egy adott közösség érdekében végzi, magatartása a közösség tagjai számára a társasház ügyeire vonatkozóan meghatározó, véleményformáló. Ez a „hatalom” ugyanakkor azzal is jár, hogy ezen tevékenysége során még a negatív, esetleg nem tudatosan elferdített, de esetleg téves információkon alapuló kritika sem alkalmas jóhírneve csorbítására. Mivel pedig az alperesi megszólalások a társasház közösség ügyeiben történtek, ezért a felperes fokozott tűrési kötelezettsége fennáll.

Ezt követően kerülhet sor annak vizsgálatára, hogy a sérelmezett közlések tényállításnak vagy véleménynyilvánításnak minősülnek-e. Ezen kérdés eldöntésében az ún. „bizonyíthatósági teszt” alkalmazása szükséges. A véleményszabadság határa ugyanis mások emberi méltóságából fakadó becsület és jóhírnév védelme. Vagyis a véleményszabadság már nem nyújt védelmet az olyan öncélú, a közügyek vitatásának körén kívül eső, így a magán-, vagy családi élettel kapcsolatos közlésekkel szemben, amelyek célja a pusztá megalázás, illetve a bántó vagy sértő kifejezések használata, vagy más jogsérelem okozása. Az értékítéletekkel szemben a tényállítások mindig olyan konkrétumokat tartalmaznak, amelyek valósága bizonyítás útján igazolható, ellenőrizhető {13/2014. (IV.18.) AB határozat [40], [41]}.

Nem értett egyet a másodfokú bíróság azzal, hogy az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában nem fejtette ki, hogy ezen körülményeknek mely közlések esetében van jelentősége. A fent meghatározottak alapján végezte el ugyanis a vizsgálatot a (1) közlés tekintetében és állapította meg, hogy a jogszerű véleménynyilvánítás határait nem túllépő közlést sérelmezett a felperes és utasította el a keresetet e körben.

Helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság azt is, hogy a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának a sajtó-helyreigazítási perek elbírálásának szempontjait rögzítő állásfoglalásokat a személyiségi jogi perekben is alkalmazni kell. A PK 12. számú állásfoglalás alapján a közleményeket a maguk egészében kell vizsgálni. A kifogásolt kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. Az érintett személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések jogsértést nem eredményeznek. Erre tekintettel a másodfokú bíróság azt emeli ki, hogy a perbeli közlemények nem értékelhetők azonos mérce mentén. A nyílt levelek esetében konkrét eseményekkel összefüggően, célirányosan szólították meg az alperesek a társasház lakóit, míg a blogbejegyzések inkább általánosító, a társasházi léttel összefüggő általános problémákra hívták fel a figyelmet, ezek leképződését jelenítették meg a perbeli társasház egyes ügyeiben.

Mindezeket előrebocsátva a másodfokú bíróság az egyes közlések tekintetében az alábbiak szerint osztotta az elsőfokú bíróság döntését.

Az (1) közlés esetében a felperes által észrevételezett egy betűs szövegmódosítás a kereset elbírálása szempontjából lényegtelen. A szövegű „vennék” kifejezés más értelmet ad a nyilatkozatnak. Az a hitelfelvétel tekintetében nyilvánvalóan a társasház közösségére, illetve az egyes lakókra vonatkozik. A levél összességében azt kívánja elérni, hogy a lakók ne támogassák az ismételten napirendre került felújítási programot. E körben annak nincs jelentősége, hogy korábban ténylegesen elutasították-e a korszerűsítés ötletét, vagy csak egyéb információkra várva elhalasztották-e a döntést. Ezen közlésnek a felperesre vonatkozó része azt jeleníti meg, hogy az

alperesek kritizálják a felperesnek felújításra jelentkező cég tevékenységét elősegítő ténykedését. Helytállóan foglalt ezért állást az elsőfokú bíróság ezen közlés vélemény jellegét illetően.

A (2) közlés ugyanezen levélnek a „Vezetőség”-re vonatkozó része, amelyben a felperest a vezetőséggel azonosítják. Ezt a felperes alappal nem kifogásolhatja a ház életében betöltött tényleges tisztségei és tevékenysége alapján. Az, hogy a vezetőségnek az alperesek jelzálog alapítási és végrehajtási jogot, továbbá kiköltöztetési jogot tulajdonítanak, megfelelő ténybeli alappal rendelkező olyan túlzás, amely a csatolt szórólap alapján ugyancsak nem alkalmas a felperes jóhírnevének csorbítására.

Mivel az alperesek fellebbezést nem terjesztettek elő csak megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a 2016. január 18-i nyílt levél esetében a jogsértés megállapítására csak a II., III. és IV. rendű alperesek esetében kerülhetett volna sor, figyelemmel arra is, hogy az elsőfokú bíróság is azt rögzítette tényállásként, hogy ezen levél megfogalmazásában az I. rendű alperes nem vett részt.

A 2016 februári nyílt levélben kifogásolt, és fellebbezéssel érintett közlések tekintetében azt szükséges hangsúlyozni, hogy abban az alperesek a birtokukba jutott információk alapján egyes közgyűlési döntéseket minősítettek. Alapvetően a ház működésével kapcsolatos véleményüknek adtak hangot, egyes általuk vélt szabálytalanságokra kitérve. Ezek a közlések alapjában a közösség ügyeiben ténykedők tevékenységének bírálatát képezik, melynek során a felperes tűrési kötelezettsége a fent kifejtettek alapján lényegesen magasabb szintű az átlagosnál. Az a tény, hogy az alperesek megkérdőjelezték az életbiztosításokkal kapcsolatos minden egyes szerződéskötés szabályosságát, nem sértheti a felperes jóhírnevét. Az, hogy a szerződéseket ténylegesen nem a felperes kötötte meg, olyan ténybeli pontatlanság, ami a felperes személyének megítélését nem befolyásolja. A felperes mint számvizsgáló bizottsági tag és/vagy vezető ezen szerződésekkel összefüggésben bírálható, azon nem vitás körülmények alapján, hogy a biztosítótársaság ügynökeként is eljár. Az alpereseknek joguk van ezen pénzkezeléssel összefüggésben ellenvéleményüknek ilyen formában is hangot adni, még akkor is, hogy ha a közgyűlés egyébként felhatalmazást adott a közös képviselőnek a szerződések megkötésére.

A (6) pontban sérelmezettek részbeni elutasításával a másodfokú bíróság egyetértett. Azt hangsúlyozza, hogy az alperesek véleményt formáltak, amikor többek között a felperes tevékenységét is olyanak minősítették, ami nem szolgálja a tulajdonosok érdekeit, amikor azt sérelmezték, hogy több esetben nélkülük próbáltak egyes kérdésekben dönteni. Egyetértett a másodfokú bíróság az alperesi ellenkérelemmel a körben, hogy ezek a kritikák olyan általános jellegűek és minden naposak egy társasház életében, amelyek bármiféle valóság alap hiányában is jogsértés nélkül tehetők. A felperes tevékenységét bírálták az alperesek az igényfelmérő lapok kiosztása és begyűjtése során is, miközben a felperes közreműködésének tényét ennek során megfelelően alá is támasztották.

A (7) pontbeli közlés esetében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének indokait maradéktalanul osztja, azt nem ismétli meg.

A blogbejegyzésekben sérelmezettek tekintetében a másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróság indokaival. Osztotta azt az alperesi érvelést, hogy ezen bejegyzések tekintetében felelősség kizárólag az azokat megvalósító I. rendű alperest terhelheti. Arra ugyanis nem merült fel adat, hogy az alperesek a weboldalt közösen üzemeltetnék, azt azonban az alperesek egyezően adták elő, hogy a sérelmezett bejegyzéseket az I. rendű alperes fogalmazta meg és helyezte el az oldalon. Önmagában az, hogy az abban foglaltakkal az II-IV. rendű alperesek egyetértettek, arra felhívták a lakók figyelmét, felelősségüket nem alapozza meg.

Ugyanakkor a másodfokú bíróság megítélése szerint a felperes alappal hivatkozott arra, hogy mindkét fellebbezéssel érintett blogbejegyzés alapján egyértelműen beazonosítható. Mindkét bejegyzésben gondnokként említették, a (9) közlésben számvizsgáló bizottsági elnökként is azonosítható személye, így a Ptk. 2:54. § (1) bekezdése és a PK 13. számú állásfoglalásban foglaltak alapján kérhette személyiségi jogai megsértésének megállapítását, keresetösségi joga hiányában keresete nem volt elutasítható.

A 2016. március 6-i bejegyzés (9) egy általános, társadalomkritikának tekinthető felvezetéssel kezdődik, miszerint a társasházi lakók általában nem foglalkoznak a ház ügyeivel, mindent a ház funkcionáriusaira hagynak. Ennek a szemléletnek az eredményeként azonosítja saját lakóközösségük azon esetét az I. rendű alperes, hogy a házban két funkciót is betöltő felperes megjutalmazza a közös képviselőt ellátó cég egyik alkalmazottját. A vélemények egyik speciális formája az értékítéllettel terhelt tényállítások, amelyek a legtöbb esetben a vélemények jogi sorsát osztják.

A véleménynyilvánítás szabadsága ugyanis az értékítéllet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletre méltó vagy elvetendő. A tényállítást tartalmazó megnyilvánulások szintén részei a szólásszabadságnak. Egyrészt valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne {7/2014. (III. 7.). AB határozat [49]}.

A perbeli esetben az I. rendű alperes a közös képviselőt ellátó személy részére kifizetett juttatást alappal említette meg az általa felvetett témában. Tényszerűen ugyanis valóban a társasház közösségének fő szerve a közgyűlés hagyta jóvá a jutalmat. Erre azonban nem oly klasszikus módon került sor, hogy arra valaki javaslatot tett, azt megtárgyalták majd megszavazták, hanem az a felperes által is ellenőrzött költségvetésbe került beépítésre, arról a számvizsgáló bizottság csak kifejezett kérdésre adott számot. Ebben a kontextusban a felperes által sérelmezett közlés nem tényállításként ítélandó meg és miután az kifejezőmódjában nem sértő, vagy indokolatlanul megalázó a felperes jóhírnevét nem sértő megszólalás.

A 2016. március 7-i bejegyzést (10) a PK 12. számú állásfoglalásban lefektetett kritériumok szerint vizsgálva megállapítható, hogy abban a perbeli társasház egy konkrét, az alperesek által megkérdőjelezhető ügyét elemzi az I. rendű alperes, abban a felperes, a gondok felelősségét fessegeti. Egyrészt azt sérelmezi, hogy miért egy meglehetősen drága megoldást választottak a lépcsőházi világító testek korszerűsítésére, másrészt azt, hogy a gondnok milyen jogon vett részt a szerződésben. Ezzel összefüggésben teszik fel a felperes által sérelmezett azon kérdést, hogy ki hatalmazta őt fel egy megrendelés megírására egy félmilliós ügyben. Önmagában ebben a szöveggörnyezetben az a körülmény, hogy a megrendelést ténylegesen nem a felperes írta meg, vagy írta azt alá még valótlansága esetén sem sértő közlemény. Az ugyanis a bizonyítási eljárás során egyértelműen megállapítást nyert, hogy a lámpatestekkel kapcsolatosan a közgyűlési felhatalmazás a ... Kft.-vel kötendő szerződésre vonatkozott, a felperes azonban személyes eljárása során az „üzletet” a ... Kft.-vel hozta létre. Ennek során annak sincs jelentősége, hogy ezzel a társasház anyagilag esetleg jobban járt. A felperes eljárása ebben az ügyben jogsértés nélkül bírálható, még oly módon is, hogy ennek során az alperesi kérdés felvetés formailag téves alapokon nyugszik.

Mindezek alapján a felperes fellebbezése az ügy érdemére vonatkozóan eredményre nem vezetett.

Helytállóan hivatkozott azonban a felperes arra, hogy az elsőfokú ítéletben a kamatfizetés kezdőidőpontja helytelenül került megjelölésre, ezért e körben a másodfokú bíróság az elsőfokú

ítéletet a Pp. 253. § (3) bekezdés alapján részben megváltoztatta, egyebekben azt helybenhagyta.

A felperes fellebbezése a per érdemét tekintve eredményre nem vezetett, ezért köteles, az alperesek részére a Pp. 239. §-nak utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján, az ügyvédi munkadíjból álló perköltséget megfizetni, melynek mértékét a bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

A le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére a Magyar Állam javára a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelezte a felperest.

Budapest, 2018. június 13.

. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Istenes Attila s.k.
bíró